

med at gjøre den Bemærkning, at det Paategnings-system — som han kaldte det —, som §§ 6, 7 og 8 gaa ud paa at indføre, var saa indviklet, at det i det Hele taget vilde være det Nemmeste (Sesjen: det Klogeste!) eller det Klogeste at stemme imod §§ 6, 7 og 8 og saaledes bortkaste det hele Paategnings-system. Dertil knyttede den ærede Taler, saavidt jeg forstod ham, nogle Bemærkninger om, at det eneste Rigtige vilde være, istedetfor alt dette at vedtage, at et bortløbet Eyende med Magt kunde føres tilbage til Ejenesten igjen, og jeg antager, at den rationelle Begrundelse heraf skulde søges dert, at Ejendeforholdet ikke var et rent Kontraktforhold, men tilbøieligt et Familienforhold. Jeg tænker mig i det Mindste, at den rationelle Begrundelse deraf skulde søges dert, at, ligesom Familiemyndigheden kan udøves ved umiddelbar Anvendelse af Magt, f. Ex. overfor umyndige Børn, der forlade deres Forældre og beslige, saaledes skulde der ogsaa indrømmes en lignende Myndighed til at føre Eyendet tilbage med Magt, fordi Ejendeforholdet ikke maatte opfattes som et Kontraktforhold, men som et Familienforhold. Jeg skal foreløbig blive staaende ved dette, og derefter skal jeg siden eller maaske leilighedsvis under, hvad jeg nu har at sige, komme til at berøre en anden Betragtning, som den ærede Taler fremkom med, nemlig den, at man ved denne Lov formentlig vilde stille Husbonden slettere, end han allerede nu er stillet, idet man vilde fratage ham den Udgang til at faae Civilarrest foretaget paa et Eyende, der vilde forlade ham, som hjemles ved Konkursloven. Jeg skal med Hensyn til disse Bemærkninger forudsætte det, at jeg ikke paa nogen Maade kan underkrive den Bemærkning, som man ganske vist tidt hører fremsat, at Ejendeforholdet ikke er et Kontraktforhold, eller — hvad man undertiden har sagt, men hvorved man ganske vist gjør sin Tanke endnu mere uklar, end den i Forveien er —, at Ejendeforholdet ikke er et rent Kontraktforhold. Jeg kan ikke se, at det er muligt at forklare sig Ejendeforholdet paa nogen anden Maade, end at man maa gaa ud fra at erkjende, at det er et Kontraktforhold og intet Andet. Det hviler jo udelukkende paa Aftale og slet ikke paa et saadant naturligt Baaend inellem de Paagjældende, som det Baaend, der iølge Naturens Orden er tilstede in mellem Forældre og Børn, eller som iøvrigt kan følge af Familienforhold. Det hviler jo kun paa Aftale, og jeg kan ikke indse, at man kan komme til at udlede de forskjellige Rettigheder og Pligter, som skulle være tilstede in mellem de Paagjældende, paa anden Maade end ved at gaa tilbage til Aftalen og til, hvad der enten udtrykkelig eller stikkelig ligger i den. Det er ganske vist, at Ejendeforholdet medfører en Række af personlige Berøringer in mellem de Paagjældende, men det er ikke noget Giendommeligt for Ejendeforholdet. Det kan ogsaa finde Sted ved

mangfoldige andre Kontraktforhold. Naar jeg f. Ex. tinger mig ind i Huset hos andre Menneſker, saaledes at jeg imod at erlægge noget Bist skal leve sammen med dem og have Alt i deres Hus, saa er det ikke Andet end en Kontrakt og kan aldrig blive Andet, men ganske vist afføder denne Kontrakt en Række personlige Berøringer samt en vis Nødvendighed for, at man skal omgaa hinanden med Venlighed og saa vidt muligt fremme hinandens Lær osv. Ligeledes, naar man sætter et Barn i Huset hos andre Folk enten i et almindeligt Pleieforhold eller som Pensionær, saa er det heller ikke Andet end et Kontraktforhold, og det kan aldrig blive Andet, men det medfører ganske vist iølge sin Natur de personlige Berøringer, som jeg før omtalte. Jeg tror derfor, at naar man vil tale om Ejendeforhold, saa kan man, naar man vil være klar og ikke dertil vil knytte aldeles ubestemte og udefinerlige Forestillinger, aldrig komme til andet Resultat, end at Ejendeforholdet er et Kontraktforhold, men det hører til de Kontraktforhold, som afføder en personlig Samværen in mellem de Paagjældende, og som iølge deraf medfører det, at der maa existere en vis personlig Velvillie i Forholdet, naar det skal være til begge Parters Tilfredshed. Det kan imidlertid ikke gjøre, at Forholdet bliver et andet, end hvad det oprindeligt var, nemlig et Kontraktforhold, og derfor tror jeg, at man ikke paa nogen Maade fra et juridisk Synspunkt kan forsvare at tilstede saadanne Rettsmidler i Ejendeforhold, som ellers aldeles ikke indrømmes i Kontraktforhold, og dertil henregner jeg Rettsmidler, som det med Magt at tilbageføre det bortløbne Eyende i Ejenesten. Jeg skal nu slet ikke døde ved Umuligheden af at sætte noget Saadant igjennem nu omstunder, hvad der allerede for mig er tilstrækkeligt til ikke at kunne indlade mig paa hele den Tanke, men jeg mener tillige, at det ikke fra noget retsligt Synspunkt kan forsvares at indrømme et saadant Rettsmiddel i Kontraktforhold, og det er en Erkjendelse, som er meget gammel; allerede før Ejenbeloven af 10de Mai 1854 blev det af en saadan Autoritet som det danske Kancelli antaget, at man ikke var bøjlet til med Magt at føre et bortløbet Eyende tilbage til Ejenesten. En saadan Tilbageføring i Ejenesten med Magt, tror jeg, desuden heller ikke egentlig vilde være klog, thi saadan som Folk nu ere, antager jeg, at et med Magt tilbageført Eyende ikke vilde blive Husbonden til nogen synderlig Nytte, ligesom det sikkert heller ikke vilde tjene til at befæste det gode Forhold in mellem Husbonden og det andet Eyende, som skal tjene sammen med et saadant med Magt tilbageført Eyende. Dernæst kom den ærede Taler frem med nogle Bemærkninger, som jeg heller ikke ganske forstod, men jeg antager, at hans Mening var den, at det nuværende Forslag for saa vidt skulde være en Tilbagegang, som det berører Husbonden den Ud-